Gert Persson

En intervju av Julia Peralta

30 oktober 2007

Intervju 51

Från matematikmaskin till IT

Denna intervju har genomförts inom ramen för projektet Från matematikmaskin till IT som är ett samarbete mellan Avdelningen för teknik- och vetenskapshistoria vid KTH, Dataföreningen i Sverige och Tekniska museet finansierat av Riksbankens Jubileumsfond och Stiftelsen Marcus & Amalia Wallenbergs minnesfond. Originalinspelning och transkript finns tillgängliga på Tekniska museet i Stockholm. Intervjun bör refereras på följande sätt:

Gert Persson, del I, intervju från 2007 av Julia Peralta, Avdelningen för teknik- och vetenskapshistoria, KTH, Stockholm.

Nyckelord: DAFA, Datainspektionen, Datalagen, FADIR, IBM, MMN, SCB, RAFA och Statskontoret.

Abstract

This interview with Gert Persson was conducted at the Royal Institute of Technology (KTH) in Stockholm by Julia Peralta on 30 October 2007. It covers Persson's work experiences in some important institutions like MMN, SCB and DAFA. Altough Persson never took studied at the university, he was able to get significant positions within Data processing labs in the public sector through a wide personal network of contacts. He held a position as an operations manager at SCB between 1965 and 1970 and became in charge of planning and development at DAFA when it was established in 1970. In this interview Persson also shares his opinions and knowledge concerning the formation of Statskonsult and DAFA. During a short time Persson also worked at Statskontoret and was, among other things, involved in the RAFA-utredningen. Finally Persson tells us about his work with the Swedish postal Office as an administration manager. This was to be his last position before retiring in 1993.

Informant: Gert Persson
Intervjuare: Julia Peralta
Datum: 10 oktober 2007
Plats: KTH, avdelningen för teknik- och vetenskapshistoria

Julia Peralta: Idag är det den 30 oktober 2007. Jag sitter här och skall ha ett samtal med Gert Persson. Vi börjar med, du kanske vill berätta för mig om din bakgrund. Var är du född, var växte du upp?

Gert Persson: Jag är född i Skåne alltså. Och där växte jag inte upp särskilt länge utan jag flyttade till Karlskrona, så var jag i Karlskrona i Flottan i några år. Sedan så småningom så kom jag hit till Stockholm, dit jag skulle. Jag började faktiskt jobba på Teknis efter att ha vart ett antal år på andra ställen. Sedan bytte jag jobb här så att jag fick lite bättre betalt på Matematikmaskinen [Persson menar Matematikmaskinnämnden, MMN]. Och sedan gick jag över till matematikmaskinen. Och detta var väl, ja ganska länge sedan, 1954.

Julia Peralta: Men, Gert om vi går tillbaka i tiden. Var har du för utbildningsbakgrund?

Gert Persson: Jag är s. k. läroverketsingenjör [det formella namnet var fackskolans ingenjörsexamen vid tekniska gymnasiet] och det läste jag på min fritid plus en särskild påbyggnadskurs för ingenjörer som hette Autoteleteknik. Eftersom jag låg vid Flottan, började det egentligen där. Min avsikt var att jag skulle läsa på Tekniska Högskolan. Men det blev det inte tid för. Jag har jobbat hela mitt liv. Jag gifte mig ganska tidigt, så att säga, så jag hade familj att försörja. Och det gick bra ändå, tycker jag. Dessutom har jag, Hannes Alfvén, han sade så här ungefär att ”jag bryr mig inte dugg om vad du har för examen, det enda viktiga, det är att du kan någonting”. Och så har jag levt i princip efter den tanken. Så jag har inte ägnat den tid som skulle kunnat behövas till att läsa, till exempel. Ja, jag läste på kvällarna, så att de enda examina jag har är från kvällsstudier. Sedan har jag vart lärare en hel på kvällstid. I matematik bland annat. Ja, framför allt matematik, men även elektrisk mätteknik.

Julia Peralta: Du har aldrig jobbat som lärare?

Gert Persson: Jo, parallellt med heltidsarbete, vid sidan om. Det gjorde jag för jag tyckte det var roligt, faktiskt.

Julia Peralta: Så du lärde dig matte och teknik genom den här utbildningen?

Gert Persson: Nej, jag är ju som nämnts s. k. läroverksingenjör från början. Då gick jag Tekniska linjen så jag är teletekniker från början.

Julia Peralta: Ja, precis, och det var det du gjorde på kvällstid?

Gert Persson: Ja, undervisade i teleteknik och matematik.

Julia Peralta: Ja, för annars var du i flottan?

Gert Persson: Ja, det här var ju efter det att jag hade slutat i flottan, så jag jobbade även på Tekniska Högskolan hos Hannes Alfvén i ett halvår, och sedan gick jag över till Matematikmaskinnämden, det var ganska tidigt. 1954 började jag där. Då var jag faktiskt

utvecklingsingenjör, som det så vackert hette kring mina, alla långa titlar och, bland annat så var jag där för att konstruera kärnminnet på BESK istället för det minnet som fanns på BESKen då. Sedan jobbade jag med, skall man säga, teknik i 10 år. Sedan blev jag chef och administratör.

Julia Peralta: 10 år?

Gert Persson: Ja, minst, men i alla fall 10 år arbetade jag direkt med teknik.

Julia Peralta: Ja, var det några, något specifikt?

Julia Peralta: Så efter flottan och där…?

Gert Persson: Det var ju i flottan där var jag var i fyra och ett halvt år. Till skillnad från många andra som kunde sjömansjobbet före teknikkunnande. Min mamma dog när jag var ett år gammal ungefär så att jag växte upp hos mina farföräldrar då som hade ett helt annorlunda liv och de hade sin uppfattning om vad jag borde göra och min far hade en annan uppfattning om vad jag borde göra så jag gick mitt emellan, då var jag 17 år gammal. Sedan dess har jag gått mina egna vägar.

Julia Peralta: Har du inga syskon?

Gert Persson: Nej, varje fall inga i livet. En syster dog samtidigt som min mamma dog. En halvsyster fick jag när min far gifte om sig senare.

Julia Peralta: Nej, och sedan bildade du familj och på den vägen var det?

Gert Persson: Ja, ja. Jag träffade min hustru -54.

Julia Peralta: Samtidigt som du började på MNA?

Gert Persson: Den 1 januari -55 gifte jag mig med min hustru ja.

Julia Peralta: Då hade du börjat på Matematikmaskinnämnden?

Gert Persson: Ja, det var ju mycket för att jag måste ju försörja min familj också. Så att därför tog jag inte tiden åt de studier som jag egentligen borde ha gjort, men det gick bra ändå tycker jag. Jag har aldrig ångrat det faktiskt att jag har jobbat istället.

Julia Peralta: Så du är ganska mycket självlärd?

Gert Persson: Ja, om man talar om självlärd så kan man ju säga att jag är det för jag tog examen på Högre Tekniska Löroverket genom kvällsstudier.

Julia Peralta: När flyttade du till Stockholm?

Gert Persson: Ja, det gjorde jag 1948. Jag var i Karlskrona tillfälligt där under en period, men jag tillhörde Stockholms Örlogsstation fast egentligen var jag bosatt här i Stockholm även om jag inte bodde här under ett år. Jag var i Karlskrona och sedan så kom jag till Stockholm och det var ganska länge sedan, faktiskt 1950. Jodå, tiden går, och det är mycket som går. Där hade jag ju rätt mycket tid, alltså, rätt mycket tid i tiden om man så

säger. Jag var på Matematikmaskinnämnden under några år, två år, utvecklingsingenjör. Sedan började jag på Facit och där jobbade jag nästan 10 år och det slutade jag med att jag var tillverkningschef på hela elektroniksidan på Facit. Och sedan började jag faktiskt på Statistiska Centralbyrån. Där jag var driftchef för Datamaskincetralen, blev sedan chef för datamaskincentralen ett tag.

Julia Peralta: Ja, just det.

Gert Persson: Sedan har jag varit på gång.

Julia Peralta: Ja, sedan på DAFA, vad?

Gert Persson: DAFA, ja. Jo, jag gick över till DAFA som övertog verksamheten från SCB.

Julia Peralta: Ja, precis, men…

Gert Persson: Där var jag vice VD, kallades det inte på den tiden riktigt, men det var det i alla fall. På DAFA var jag också i 10 år ungefär.

Julia Peralta: Men om vi går tillbaka till Statistiska Centralbyrån, när var det, när började du där?

Gert Persson: Ja, det var, jag måste titta efter i årtalen, det var 1965 till -70.

Julia Peralta: Och då hände det ganska mycket inom…?

Gert Persson: Då hände det väldet mycket.

Julia Peralta: Ja, precis, om du bara börjar med en sådan där spontan tanke; när jag säger 60-talet och Statistiska Centralbyrån och [ohörbart]. Vad tänker du då på, vad är det första som dyker upp i ditt huvud?

Gert Persson: Ny teknik, det fanns inte någonting utan att man var med och utvecklade det, höll jag på att säga. Det är naturligtvis överdrivet, men jag kom in väldigt tidigt vad, så jag var med i mycket.

Julia Peralta: Ja, precis, och när du började på SCB så fick du direkt den här rollen som chef för Datamskincentralens driftavdelning…?

Gert Persson: Som driftchef, hette det. Jag var alltså driftchef för datacentralen där. Jag anställdes som det, så att säga vad, för jag hade vart i Amerika och tittat lite grand på olika saker, så upptäckte de det och de tyckte att det här behöver vi. IBM kommer till den här 360-systemet och jag kunde det, jag var nästan ensam i Sverige under en kort period. På den här tiden, -60, -70, det fanns inga 360, vi fick en av de första på Statistiska Centralbyrån faktiskt, en liten 360, modell 30.

Julia Peralta: Och då är din uppgift som driftchef…?

Gert Persson: Ja, jag var ansvarig för programmerare och driftpersonal.

Julia Peralta: Ja, programmerare?

Gert Persson: Inte systemutvecklare, utan programmerare. Det var en annan kille som hade ansvaret för systemutveckling, men programmerarna, de hade jag hand om, allihop, så det var rätt mycket människor, det var 5-600 människor.

Julia Peralta: Så pass många, 5 till 600?

Gert Persson: Ja, något sådant.

Julia Peralta: Och vad bestod dina arbetsuppgifter av?

Gert Persson: Ja, driva datacentralerna.

Julia Peralta: Hur många var det ungefär?

Gert Persson: Ja, det var ju två stycken egentligen. Sedan blev det fler. Och först var ju IBM, gamla IBM 7070 först, hade Statistiska Centralbyrån. Sedan köptes det 360 modell 50 och egentligen var det väl jag som drev igenom först, jag hade varit i Amerika och lärt mig 360.

Julia Peralta: Ja, apropå vad hade du åkt till USA?

Gert Persson: Ja, i Philadelphia, där fanns en del utav det bolag som, vad det nu heter, tog över. Ja, tog över bland annat, Spectra 70 hette det på den tiden. Och har man ett Spectra 70, du vet, ett speciellt nanm för det här bolaget, men det var IBM 360 i kopia, det var lite annan färg på maskinerna, men det var en 360.

Julia Peralta: Ja, och då åkte du över till Philadelphia då?

Gert Persson: Ja, jag var anställd under några månader i Siemens, de övertalade mig att börja på Siemens. Så det första jag fick göra där var bland annat att åka till Amerika. Sedan kom jag tillbaka, då hade Siemens precis bestämt sig för att inte längre fortsätta med datorer, vad tråkigt. Då kommer jag sluta här så fort jag kan, sa jag och det dröjde någon månad, men jag var anställd där i sju månader sammanlagt i Siemens därför att de slutade ju med datorerna och då var det ingen mening att stanna kvar.

Julia Peralta: Nej.

Gert Persson: Inte alls.

Julia Peralta: Nej, just det, men strax därefter då började du på SCB?
Gert Persson: Ja, det kan man säga.

Julia Peralta: Ja, vad är din bild av det som hände, alltså, i din position…?

Gert Persson: Ja, det var två saker: för det första var det ju så att det var många myndigheter ? som hade börjat då med att använda datateknik och de myndigheterna fick jag då som kunder. Det var större delen av myndigheterna i Sverige som var kunder till Statistiska Centralbyrån och sedan till DAFA. Så det var liksom det som var min uppgift egentligen att ha med kunderna att göra.

Julia Peralta: Kunder ja, det var kundkontakt helt enkelt?

Gert Persson: Ja, kundkontakter med olika generaldirektörer som fanns runtom i Sverige. De flyttade, Gunnar Sträng, han fick ju för sig att han skulle flytta ut statliga myndigheter, som han la ut ifrån Stockholm. Ett tag var det rätt många som satt i Norrköping till exempel. Det var några stycken som fanns på andra håll i Sverige också. Så det var mycket, egentligen utspritt, kunderna. Jag var tvungen att skapa en egen, liten filial ute i Örebro till exempel. Vi hade en avdelning där som väntade på. Bilregistersystemet hölls ju på att byggas upp i Örebro sedermera.

Julia Peralta: Men SCB låg då vid den här tidpunkten inte i Örebro, eller hur?

Gert Persson: Nej, de hade en del i Örebro.

Julia Peralta: Och du satt?

Gert Persson: Jag satt i Stockholm, har jag suttit i hela mitt liv.

Julia Peralta: Vad var den andra uppgiften, du sade två?

Gert Persson: Två ja, det var att jag skulle sköta den egna personalen såväl i Stockholm som i Örebro.

Julia Peralta: Ja, precis.

Gert Persson: De var ju också människor.

Julia Peralta: Vad handlade om, du hade kundkontakt med myndigheter?

Gert Persson: Det var ju så här, att väldigt många myndigheter fick något slags regler ifrån Gunnar Sträng, att de skulle utnyttja datatekniken och tydligen fick de inte själva köpa datorer med tillverkning, utan det var Statskontoret som hade ansvaret för att köpa datorer för alla andra myndigheter och myndigheterna som då inte ville köpa egna datorer, de använde DAFA; Statistiska Centralbyrån först och sedan DAFA. DAFA var ju en direkt avknoppning utav SCB. Så att det var ju egentligen att ta över en del av den datacentralsdrift som fanns överhuvudtaget i Sverige. Vi hade en chef där, Hans Rällfors, han var inte särskilt fungerande, men han ägnade sig åt Dataföreningen och jag fick ägna mig åt DAFA, det kom vi överens om.

Julia Peralta: Men, i kontakt med de här myndigheterna så, vad var din roll?

Gert Persson: Min roll var helt enkelt att sälja Sveriges offentliga databehandling med DAFA som leverantör.

Julia Peralta: Hur gick det till?

Gert Persson: Ja, det gick till så att jag kontaktade generaldirektörerna och sedan satt man och funderade en stund, ”vad vill du ha?, vill du ha det? vill du ha det? vill du ha det? vill du inte ha det? eller vad vill du ha?” Sedan fick man se till att skapa det, mycket enkelt, det var en servicebyrå. DAFA var en servicebyrå. Även en stor del av Statistiska

Centralbyråns datacentral var en servicebyrå. Det blev helt enkelt två delar utav det där. Och den ena delen stod kvar och flyttades sedan till Örebro och den andra delen gick vidare till DAFA. Så det var nästan en halvering av Datacentralens arbetsuppgifter.

Julia Peralta: Du var med i övergången från SCB till DAFA. Hur resonerade man då innan man gick över, när man bestämde sig för att det skulle bli DAFA?

Gert Persson: Jo, det var så här att vi ville bilda bolag, vi som jobbade på Statistiska Centralbyrån, senare DAFA. Och det fick vi inte särskilt mycket gehör för. Framför allt var Statskontoret emot detta, så att säga, för Statskontoret hade sin roll och de ville köpa datorer åt alla människor och tala om vilka datorer som alla människor skulle ha och det var ganska stora, vill inte kalla för motsättningar men vi hade ofta ganska olika uppfattningar, till och med i ganska betydande omfattning, men det gick bra i alla fall. Jag var ju aldrig anställd på Statskontoret, alla människor trodde att jag jobbade åt Statskontoret, men det var precis raka motsatsen. Jag hade Statskontoret som kund, också, och där var en gosse som hette Per Svenonius som kom in i bilden. Det har sagts att han är död, men det är han alltså inte, utan han lever fortfarande, om han är sjuk eller ej, det vet jag inte. Jag har inte träffat honom på ett antal år.

Julia Peralta: Har var chef för…?

Gert Persson: Han var avdelningschef inom Statskontoret, hade ansvar för de här sakerna, den datautvecklingen som Statskontoret deltog i och han blev syrelseordförande för DAFA sedermera. Så han var min chef, kan man säga, under många år.

Julia Peralta: Men det man gör är att man slår ihop alltså delar av Datacentralen och SCB med delar av Statskontoret…?

Gert Persson: Nej, nej, tvärtom, DAFA blev ett utbrott utav delar av Statistiska Centralbyrån. Statskontoret blev en chefsmyndighet för DAFA.

Julia Peralta: Så att man plockar ut, delar av…?

Gert Persson: AV SCB, ja.

Julia Peralta: … av SCB, bildar Data och då blir Statskontoret chef där?

Gert Persson: Ja, Statskontoret blev chefmyndighet för DAFA. Det var av formell karaktär, det var en slags överordnad myndighet till DAFA. I övrigt sköte DAFA sig själv

Julia Peralta: Okej.

Gert Persson: Jo, här står det [tittar i sina dokument], ”inspektion den 11 december 1970 för Datamaskinscentralen för administrativ databehandling”, det var alltså många år före DAFA, ”chefsmyndighet är statskontoret ”. Chefmyndighet och sedan bytte Statskontoret generaldirektör och det kom in en som hette Sven Moberg. ”Hej Sven”, kallade vi honom. Han började att presentera sig själv, ”jag heter Sven, hej”, han blev därför kallad för Hej Sven sedan. Sven Moberg, var socialdemokratisk politiker, filosofidoktor, överhuvudtaget hade han allt negativt som kunde sägas om myndigheter vid sidan om staten. Han hade inga som helst positiva uppfattningar om privata företag, det existerade inte ens, privata företag skulle inte finnas, det var staten som skulle styra allting, det var hans

grundinställning som politiker. Och, så småningom blev han också ordförande i DAFA och den dagen gick jag upp till kanslihuset och talade om att nu slutar jag, så jag slutade samma dag som han blev styrelseordförande i DAFA. Så att jag sade det rent ut till departementet, att jag kommer aldrig kunna komma överens med honom så det är lika bra att jag slutar, nu. Har ni något jobb åt mig så säg till bara, har ni inget så slutar jag här, och skriver en uppsägning på papper. Det blev inte riktigt så, utan jag fick andra jobb istället, på Datainspektionen.

Julia Peralta: På Datainspektionen, när var det då?

Gert Persson: Ja, det var [han tittar i sina dokument], 1979 var det. Jag fick en personlig tjänst som teknisk direktör vid Datainspektionen. Jan Freese och jag träffade varandra, vi hade ganska mycket olika åsikter om hur datavärlden skulle skapas och det slutade med att han tyckte att jag skulle jobba där. Han är numera död. Han dog den 28 september 2007. Så jag var där från 1979 fram till 1986. Teknisk direktör kallas det, varför det kallas så, det vet jag inte, men det var i alla fall den titel man fick.

Julia Peralta: Om vi går tillbaka till din tid på DAFA, hur såg då ditt arbete ut, fortsatte ni…?

Gert Persson: Ja, det är ungefär som att en person finns som chef för ett företag. DAFA var parallellen till ett företag, vilket företag som helst, det fungerade som ett företag, de hade regler, som du vet, om till exempel, hur folk fick sina löner. Mitt jobb där, det var att vara en, i praktiken chef eftersom Hans Rällfors ägnade sig åt något annat. Jag var helt enkelt chef över DAFA, det var ingen skillnad egentligen att vara chef eller vice chef, ja, skillnaden var nästan ganska obefintlig.

Julia Peralta: Och det var samma sak, dels personalen och dels kontakt med myndigheterna, och samarbetet med myndigheterna var ungefär på samma sätt?

Gert Persson: Vi hade ju ytterligare en myndighet i samma hus. Det var Riksrevisionsverket, och vi hade ju uppgifter åt dem. Det är egentligen även deras Datacentral, de hade ingen egen. Vi skötte jobbet som de borde ha haft själva.

Julia Peralta: När försvann det här behovet?

Gert Persson: Behovet utav Datacentralen? Det har aldrig försvunnit, det finns fortfarande kvar. Det är bara organiserat på ett annat sätt.

Julia Peralta: På annat sätt, ja precis. Men jag menar, DAFA försvann, när ?

Gert Persson: Ja, det försvann väl, några år efter det jag slutade. När är nästa fråga, för sedan fortsatte DAFA några år till, men inte mycket mer. Jag slutade på DAFA 1975. Det fanns en gosse som kom efter mig. Nu kommer jag inte ihåg vad han heter, men han fanns väl där några år. Sedan blev ju DAFA sålt. Det såldes ju i samband med all annan utförsäljning av statliga myndigheter.

Julia Peralta: Såldes till?

Gert Persson: Ja, det var, det vet jag inte, faktiskt riktigt. Jag borde veta men jag brydde mig aldrig om att ta reda på det.

Julia Peralta: Men fortsatte ni att använda er av DAFA?

Gert Persson: Både ja och nej. Ja, som nu var jag ju tvingad att göra det, men det är till exempel, personnummer och sådant där, det följde ju med vad, för vi sålde ju ut hela Sverige till andra länder. Därför att vi skickade ut dataprogrammen, databasen, någonstans. Så att, helt enkelt, Sverige och svenska folket blev andra länders egendom, kan man säga. Jag tyckte att det var definitivt felaktigt ur politisk synpunkt att göra på det här sättet, men det var ingen som brydde sig om det.

Julia Peralta: Försökte du driva det här?

Gert Persson: Ja, det gjorde jag. Jag fick rätt många lika sinnade ändå. Därför att folk var politiker, jobbade som politiker och de måste ju göra som regeringen tyckte, och om regeringen sedan tyckte fel, brydde de sig inte om, det är ju deras uppgift att följa vad regeringen sade, vad regeringen gjorde, men, det fanns ju en och annan som hade sådan ställning att de kunde tala om vad de själva tyckte och jag tillhörde dem och det var jag väldigt tacksam för, faktiskt.

Julia Peralta: Ja, ja, det förstår jag. Men sedan så -75, -76 när du slutade på DAFA, då började du på statskontoret ?

Gert Persson: Nej, jag har aldrig jobbat på Statskontoret, utom tillfälligt då jag hade ett uppdrag åt Statskontoret. Jag hade uppdrag åt statskontoret , men, jag hade aldrig någon anställning på statskontoret .

Julia Peralta: Men, de här uppdrag, om inte du fanns, om inte du hade någon koppling till DAFA, i egenskap av vad gjorde du uppdrag åt statskontoret ?

Gert Persson: Ja, det är väl uppdrag att göra utredningar av olika slag.

Julia Peralta: Ja, de anställde dig som utredare?

Gert Persson: Ja och nej, anställd och anställd, det var jag inte, men jag hade uppdrag. Detta gällde främst sedan jag slutat på DAFA.

Julia Peralta: Var du konsult eller?

Gert Persson: Ja, konsult, var konsult åt och för statskontoret .

Julia Peralta: Och det var du…?

Gert Persson: Ja, knappt ett år, knappt. Det var ju innan jag började på Datainspektionen.

Julia Peralta: Det var innan du började med Datainspektionen, men du jobbade alltså, gjorde olika utredningar både åt Riksrevisionsverket samt åt Riksförsäkringsverket, FADIR [den framtida fastighetsdataverksamheten] och Datalagsutredningen med mera.

Gert Persson: Ja, framför allt även för Riksrevisionsverket för den tog tid.

Julia Peralta: Var det utredningar som…?

Gert Persson: Ja. En var ungefär som om jag vore stadskontorist då, men det var jag ju alltså inte. Jag hade en annan typ utav jobb än dem som var anställda för statskontoret hade.

Julia Peralta: Vilken enhet jobbade du då i?

Gert Persson: Ja, jag jobbade egentligen indirekt åt ledningen, men, det fanns ju naturligtvis, avdelningschefer där, somliga lever inte. Det var en gosse som hette Ebbe Magnander, som var ansvarig för de uppdragen som gavs till mig, men han är död nu [han dog 2005] så att säga. Jag hade uppdrag som han ansvarade för, men jag lämnade ifrån mig hela resultat.

Julia Peralta: Okej, men, det var en utredning?

Gert Persson: Ja, det var en utredning för RRV, men det kom flera för RFV.

Julia Peralta: Och vad utredde du då?

Gert Persson: Ja, exempelvis, vilka maskiner skulle man välja och vilka maskiner skulle man köpa när det gällde hela Riksförsäkringsverket.

Julia Peralta: Ok, och hur många maskiner?

Gert Persson: Ja, hur många som behövdes för var de skulle stå, alltså geografiskt. Riksförsäkringsverket var ju uppe i Sundsvall då. Så jag fick åka ganska mycket till Sundsvall under den perioden, för att träffa dem.

Julia Peralta: Ja, och det var liknande uppdrag som du hade?

Gert Persson: Ja, precis som vilket utredningsuppdrag som helst, som jag hade massor utav.

Julia Peralta: Det här låg sedan till grund för upphandlingen?

Gert Persson: Ja, ibland blev vi till och med inblandade i upphandlingarna, det försökte jag undvika eftersom jag deltagit.

Julia Peralta: Vad sade du?

Gert Persson: Det försökte jag undvika för jag tyckte det passade inte riktigt. Dels skulle jag göra en utredning och sedan ingå i förhandlingen.

Julia Peralta: Men, den här tiden var väldigt kortvarig, en kort stund.

Gert Persson: Ja, det var ett år kanske, sammanlagt ungefär. Det står inte här på papperet så jag vet inte. Jag var vid Statskontoret -76 till -78 står det här, men det var från slutet på -76 och till början på -78. Så, det är ett drygt år som jag var ”inlånad” till staten och regeringen för olika utredningar. Jag fick en del mindre utredningar direkt från regeringen också.

Julia Peralta: Men, Gert, i egenskap av utredare, om vi säger så, du jobbade alltså mot den här chefen på statskontoret och sedan jobbade du emot myndigheterna också och företagen. Fanns det andra som du var tvungna att samspela med?

Gert Persson: Nej. Jo, ett annat jag märkte var att vi var tvungna ha kontakt med IBM, till exempel.

Julia Peralta: Med leverantörer?

Gert Persson: Med leverantörer, ja.

Julia Peralta: Generellt.

Gert Persson: Ja, generellt. Men det var ju inte beslutande kontakter, utan det var, mera skaffa sig information.

Julia Peralta: För underlag?

Gert Persson: Ja.

Julia Peralta: Andra?

Gert Persson: Ja, det var ju väldigt mycket stora pengar som gick åt att köpa magnetband som exempel. Bara ett magnetband kostade 400 kronor och det gick åt mer än 10 000 per år, så det var stora pengar i ärendena och, väldigt mycket var ju faktiskt om man skulle köpa från IBM och min roll var egentligen att lyfta över en del till andra leverantörer och det började redan faktiskt när jag var på SCB, samma roll ungefär. Därför var jag envis som attan. Jag tyckte att man skulle köpa dem ifrån andra dataleverantörer än IBM. Till och med tror jag när jag var på SCB att vi köpte en dator utav Olli Aronsson förresten, och bara därför att vi ville markera att vi inte köpte allt från IBM. Den där datorn vi köpte från Olli Aronsson, den använde vi nästan inte, men vikten var att vi skulle ha en annan dator än från IBM.

Julia Peralta: Varför, alltså, varför…?

Gert Persson: Av det enkla skälet att man skall aldrig någonsin bli beroende utav en leverantör, till exempel en amerikansk leverantör, då men då sitter man ju där, verkligen illa till och med jag uppfattade min roll som att jag skulle undvika att vi kom till detta hela tiden, i Sverige. Det var en väldigt besvärlig uppgift. Därför att statskontoret , det försökte ju å andra sidan [som vi uppfattade det] att röra sig mot IBM istället, vissa delar av statskontoret , inte alla, men vissa delar alltså.

Julia Peralta: Delades den här uppfattningen av alla eller hade ni problem.

Gert Persson: Nej, det hade jag inte, inte problem, inte av det här slaget. Alla vet nog att jag hade en viss uppfattning, för jag var ganska välkänd runtom i världen, i de här kretsarna. Jag gjorde ingen hemlighet av detta utan jag tyckte att vi inte skall köpa allting från IBM.

Julia Peralta: … så, så var det dominerande sättet att agera?

Gert Persson: Ja, och vi var tvungna att ta hänsyn till vad myndigheter också tyckte för om det var någon myndighet som tyckte att ja, vi kanske skall istället använda, ja vad som helst, till exempel, Univac istället för IBM-datorerna. Då var vi tvungna att se till vad vi kunde använda, köpte tid på en Univac-dator och gjorde några uppdrag åt den här myndigheten. Så det var inte helt enkelt att balansera. Jag trivdes så in i helsike med det här, så då kunde jag gärna åta mig vad som helst egentligen. Jag trivdes med det här, det gjorde jag. Att jag sedan slutade på dagen när Sven Moberg kom var något helst annat och det fanns även andra saker som hände. Monica Sundström[1] var var också en sådan där ”överlirare”. Hon jobbade åt en chef först, en som heter Ingemar Mundebo och sen gick hon och tog över andra uppgifter inom, ja det var väl, vad heter myndigheten?

Julia Peralta: Vägverket eller…?

Gert Persson: Nej, inom regeringen. Finansdepartementet förmodligen, ja, det var dit hon gick, förmodligen var det väl så.

Julia Peralta: Men, Finansdepartementet, hade du inget ansvar att…

Gert Persson: Inte gentemot dem. Nej, inte direkt då, men indirekt.

Julia Peralta: Indirekt, ja. Du hade ett ansvar gentemot Statskontoret?

Gert Persson: Ja, ja, och myndigheterna direkt. Det var inte alla myndigheter som hörde tillFinansdepartementet. Det var många andra myndigheter som tillhörde andra regeringsdepartement, ibland fick man ju gå runt.

Julia Peralta: Men, Gert, i det här, nu har vi förflyttat oss tillbaka till lite DAFA-tiden, hörde DAFA till en specifik avdelning?

Gert Persson: Inom Finansdepartementet?

Julia Peralta: Inom statskontoret ?

Gert Persson: Nej. Det var en helt självständig, det är en självständig myndighet. Statskontoret var chefsmyndighet, men DAFA var inte direkt kopplat till Statskontoret.

Julia Peralta: DAFA var en självständig myndighet?

Gert Persson: jajamen.

Julia Peralta: Och hur…?

Gert Persson: Och det gick ganska bra faktiskt, Per Svenonius var ju statskontorist, han var ju avdelningschef inom Statskontoret. Han var styrelseordförande då i DAFA. Men han skötte det där väldigt bra, tycker jag, balansgången så att säga. Och sedan, då var inom DAFA:s roll, annars skötte vi oss själva. Det var bara när det gällde frågan upphandlingar som vi var helt beroende av Statskontoret. Därför att Statskontoret hade an-

[1] Monica Sundström blev statssekreterare i Kommunikationsdepartementet 1982.

svar för upphandlingar under en längre period, åt andra myndigheter, det var bara då egentligen.

Julia Peralta: Vilka, om du försöker minnas, jag kan tänka mig att precis som du säger, att det fanns riktigt stora myndigheter, med det fanns även de mindre, som gav er ett uppdrag, vilka var det, om du får välja de fem viktigaste?

Gert Persson: Byggnadsstyrelsen var en sådan.

Julia Peralta: Byggnadsstyrelsen?

Gert Persson: Som den såg ut då. Och, de där nere i Norrköping, ganska stora myndigheter som har flyttat dit och det var ju, ja, jag kan väl egentligen räkna dem allihop som flyttade till Norrköping. Och därutöver hade vi, Riksförsäkringsverket. Det var en väldigt stor sak och de köpte egna datorer så småningom, men där hade vi ju väldigt stora uppdrag från Riksförsäkringsverket, faktiskt, den perioden. Jag tror det är några andra också. Jag var liksom inte inställd på att få de här frågorna. Därför har jag inte funderat på de här utan det får jag ta direkt, i den mån jag kommer ihåg.

Julia Peralta: Vad var det för uppdrag?

Gert Persson: Ja, det var systemutveckling i hög grad, såväl både systemerare och programmerare, vilket jag inte upplevt vara helt i överensstämmelse med den roll som man avsåg att DAFA skulle ha haft vad, utan DAFA skulle egentligen ha haft bara tekniska programmerare, sådana som var maskinorienterade, medan alla andra skulle sitta på Statskonsult. Det förorsakade rätt mycket, eller, mera, svårigheter med Statskonsult än med Statskontoret faktiskt. Men det berodde ju på att Statskonsult var ett företag, ett aktiebolag, DAFA var en myndighet. Så att det var lite svårt att samarbeta, de här, eller, att få dem att samverka, de här två ”myndigheterna”. Men det gick ganska bra ändå, och, PO Persson, han var ju med, han var ju inom Statskonsult. Konkurrensen mellan Statskonsult och DAFA var större än mellan DAFA och Statskontoret, därför det var egentligen ingen konkurrens för Statskontoret hade inte motsvarande uppgifter som Statskonsult fick.

Julia Peralta: Nej, sedan var det, vad jag förstår av det jag läst, så var det gränsdragningen mellan DAFA och Statskonsult, det som var svårt.

Gert Persson: Den var mycket svår, men vi kom bra överens så att säga, inga motsättningar egentligen, inte förrän vi gick ut och konkurrerade om samma uppdrag, då försökte vi alltid, när det blev dags undvika att det skulle bli sådana här konkurrenser, så vi delade upp det, så det ena drog sig tillbaka beroende helt på vad det var för uppdrag.

Julia Peralta: Men i princip hade ni samma arbetsuppgifter?

Gert Persson: Inom vissa områden, ja. Även hos Statskonsult skapades ju väldigt mycket nya uppgifter genom en överflyttning utav folk ifrån Statskontoret, men det hände aldrig med DAFA, det kom aldrig folk ifrån Statskontoret till DAFA.

Julia Peralta: Nej, utan de bildade Statskonsult?

Gert Persson: De bildade Statskonsult.

Julia Peralta: Varför gjorde staten på det här sättet tror du, Gert, vad hade de för tankar?

Gert Persson: Åke Pernelid hade ju väldigt många relationer i kanslihuset, bland annat så var han ju väldigt välbekant med Gunnar Sträng, så att det var Åke Pernelid, som talade om och visade vad han ville ha och sedan fick han så. Därför att han, Gunnar Sträng och han var goda vänner. Så att det var egentligen, och många har nog sagt det, att Statskonsult bildades egentligen, enligt många rykten, bara för att Åke Pernelid skulle komma ifrån Statskontoret där han var överdirektör för att han var mycket illa omtyckt inom Statskontoret.

Julia Peralta: Okej.

Gert Persson: Illa omtyckt därför att han hade andra uppgifter än vad Statskontoret tyckte att han skulle ha. Så att han var inte ovän med allihop, men han önskade någonting annat än att vara kvar på Statskontoret.

Julia Peralta: Men, det var aldrig frågan om att slå ihop en del utav Statskonsult och DAFA, var det aldrig frågan om det?

Gert Persson: Nej, det var det aldrig, i varje fall inte vad jag känner till.

Julia Peralta: Tillfrågades DAFA?

Gert Persson: I vilket sammanhang?

Julia Peralta: I det här sammanhanget, om Statskonsult skulle…

Gert Persson: Nej, nej. Vi önskade själva att bli bolag, men vi fick inte bli det.

Julia Peralta: Nej, just det. Det sade du.

Gert Persson: Däremot så blev ju Statskonsult det. Det hade varit mycket bättre om båda hade blivit bolag för då hade man kunnat samarbeta på ett helt annat sätt än som en myndighet och ett bolag.

Julia Peralta: Ja, det, tänkte du då, hur påverkades samarbetet negativt av att den ena är en myndighet, den andra ett bolag?

Gert Persson: Ja, för det första har ju myndigheterna har ju en offentlig roll, det har ju inte ett bolag.

Julia Peralta: Nej, trots att det är statens?

Gert Persson: Nej, nej, i varje fall inte i formell mening.

Julia Peralta: Så egentligen är en myndighet hårdare dragen av staten än ett bolag?

Gert Persson: Ja, så är det. Myndighet är absolut en del utav staten. Ett bolag är inte en del utav staten även om staten äger bolaget. Så att, det var liksom det som jag eftersträvade. Och jag missade det två gånger, men sista gången så slutade jag.

Julia Peralta: Du missade två gånger, vilka gånger…?

Gert Persson: Första gången, i samband med att vi bröts ut från SCB. Men då gick Statskontoret in och tog över och det hann jag inte med att stoppa.

Julia Peralta: Så första gången i samband med att delar av DAFA ingick i SCB så fanns det funderingar på ett bolag och andra gången i samband med DAFA och Statskontoret.

Gert Persson: Ja.

Julia Peralta: I båda fallen är Statskontoret inblandat?

Gert Persson: Ja, det är det. Statskontoret är alltid inblandat i allt vi införde, på gott och ont. Men, jag tyckte inte att de gjorde några stora blundrar någon gång. Jag tyckte det gick ganska bra med Statskontoret, trots allt.

Julia Peralta: Ja, det hade nog ganska stor maktbefogenhet?

Gert Persson: Ja, de hade mycket stora maktbefogenheter. Så var det också att, generaldirektören för Statskontoret, han hette Ivar Löfquist en gång i tiden och samtidigt så hette generaldirektören för Statistiska Centralbyrån, Ingvar Olsson, och de två var som ”hund och katt”. Båda är döda, så då kan man säga det nu Och Statskontoret gjorde vad de kunde för att SCB inte skulle utvidgas. Ingvar Olsson försökte utvidga så att Statistiska Centralbyrån, allting skulle hamna inom statistiken, medan Statskontoret försökte att hindra det. Gudskelov, det lyckades ganska bra till slut, trots att det var mycket stora motsättningar mellan Statistiska Centralbyrån och Statskontoret, d.v.s. deras generaldirektörer.

Julia Peralta: Under den här tiden, slutet av 60-talet, början på -70?

Gert Persson: Ja, just det.

Julia Peralta: Ja, och det var då, det var där motsättningarna fanns, om man säger så?

Gert Persson: Ja, de fanns där, och det slutade med någon sorts kompromiss, och det var då DAFA bildades och togs över av en chef som hette Hans Rällfors. Ingvar Olsson ville bli av med Statskontorets, Åke Pernelid och göra Rällfors till chef för DAFA, bara för att kompromissa. Ja, men det fungerade i alla fall, det rullade på.

Julia Peralta: För egentligen hade du, under den här perioden så hade du störst problem med Åke Pernelid egentligen?

Gert Persson: Nej, inte alls, utan det var Åke Pernelid som skapade Datakonsult och Datakonsult skapades egentligen för att Åke Pernelid skulle få ett jobb.

Julia Peralta: Dubbelarbetades det?

Gert Persson: Vad då?

Julia Peralta: Alltså, tycker du att det var ineffektiv att ha en DAFA och en Statskonsult med liknande arbetsuppgifter?

Gert Persson: Nej, egentligen inte. Nej, om de bara undvek att konkurrera med varandra direkt vad så gick det alldeles utmärkt. Han hette Stig Moback, den som drev Statskonsult. Han dog ganska ung, när han var ca. 50 år gammal. Han dog i cancer eller någonting sådant, och det var en mycket driftig karl, jag tror säkert att, P-O Persson kommer ihåg Stig Moback för att han var ju egentligen, den stora drivande kraften. Så att jag uppfattar inte det här som några svårigheter, faktiskt inte. Och det, jag menar, är det så att man inte försöker undvika den här typen utav konflikter som uppstår, då skall man inte ägna sig åt sådant där. Därför att det alltid finns problemställningar och det kommer alltid att finnas problemställningar. Det kommer alltid finnas motsättningar och det får man leva med, detta är en VD:s uppgift och speciellt när man är chef för en verksamhet då måste man ju mer än någon annan, dels vara medveten om att det finns och dels att tänka sig för om man ska ta en match eller om man ska undvika det, låter det gå vidare och hoppas att det löser sig ändå. Det är ju faktiskt en del utav livet att fungera på det sättet, till och med en mycket viktig del i livet.

Julia Peralta: Gert, om vi säger så här: tekniken var en del av ett ideologiskt tankesätt, det här med rationaliseringstankar som kom. Utbildades ni, som jobbade med de här frågorna i…

Gert Persson: I, vad då?

Julia Peralta: I detta med rationalisering, hur man går tillväga för att rationalisera en verksamhet…

Gert Persson: Sådan utbildning fanns inte. Så att det där fick man nog försöka ta rätt på själv, vad man behövde kunna, men det fanns liksom ingenstans där man kunde sätta sig på skolbänken och lära sig detta. Det fanns inte.

Julia Peralta: Hur förstod ni att det, att det var det här ni höll på med, rationalisering av verksamheter och, och…

Gert Persson: Ja, men det såg vi ju på resultatet av enstaka exempel, och sen räknade man ut om det var någon nytta av det om man gör en annan sak och sedan en tredje, en fjärde och sist hade man något sånär grepp över helheten, faktiskt. Det var så, man fick lära sig. Man fick från början lära sig allting själv. När jag jobbade på Matematikmaskinnämnden till exempel och det infördes transistoren, fanns det inte någon utbildning i Sverige för ingenjörer som skulle lära sig transistorer, utan jag lärde mig elektronrör och sedan när jag hade lärt mig detta om elektronrör, ja då hade jag ju jobbat länge med transistorer. Det är ett bra exempel, tycker jag, på detta. Så är det även med organisationer, vissa saker lär man sig aldrig på skolbänken, utan vissa saker får man lära sig själv och sedan får man försöka komma ihåg det här på bästa möjliga sätt och föra det vidare till sina medarbetare.

Julia Peralta: Men, det kom någonstans ifrån det här med att verksamheter skulle effektiviseras…?

Gert Persson: Ja, ja, det kom ju från Gunnar Sträng.

Julia Peralta: Ja, precis, ni fick de här uppdragen och ni förstod att det här är syftet med det här, att nu gör vi på det här och det här sättet?

Gert Persson: Ja, det är väl ganska naturligt, faktiskt.

Julia Peralta: Om vi då går tillbaka till dig som person och din karriär, som du berättade, den här utbildningsbakgrunden som du saknade, den var ganska oviktig.

Gert Persson: Faktiskt.

Julia Peralta: Vad var det viktiga i din person, när man anställde dig, när man liksom kopplade dig till en verksamhet…?

Gert Persson: Ja, det är en bra fråga, jag har aldrig sökt ett jobb.

Julia Peralta: Nej, kontakter?

Gert Persson: Ja, kontakter. Jag blir kontaktad. Jag blev kontaktad av, när jag jobbade på Teknis till exempel, hos Hannes Alfvén och jag fick en uppringning från en person på MNA som frågade, ”kan du börja hos oss?” på Matematiskmaskinnämnden och resultatet blev att jag gjorde det. Likadant med erfarenheten av Sven Moberg, det säger jag rent ut, vi var konflikträdda, jag menar att vi insåg att vi inte kunde vara båda i samma företag och det insåg även han. Därför blev han väldigt tacksam att jag slutade, antar jag. Han sade det aldrig, men jag antar att han tyckte att det var bra och jag tyckte definitivt att jag inte kunde vara kvar så jag gick till Finansdepartementet och talade om det. Så jag gick, och sysslade därefter med annat, till exempel, de uppdragen av Statskontoret, utredningsuppdrag under ett och ett halvt år, ett år drygt. Och, i alla fall, jag hade ju då en bas redan, det fanns egentligen ingen utbildning i Sverige för den här typen utav verksamhet, fanns till exempel ingen som kunde berätta om transistorer. Jag fick lära så gott jag kunde åt andra om transistorer, istället för elektronrör, för det var en helt annorlunda teknik. Det är ett bra exempel på hur det varit och det är en del utav livet. Man får acceptera att det sker en utveckling som man inte har fått lära sig och när den skall komma, jag tycker det är en ganska naturligt del av livet.

Julia Peralta: Om vi pratar om dina medarbetare under de här åren, de flesta var män?

Gert Persson: Ja, för det fanns inga andra kvinnor att hitta.

Julia Peralta: Det fanns inga, eller få?

Gert Persson: Ja, de var mycket få, var mycket få.

Julia Peralta: Mycket få, vad hade de för arbetsuppgifter, liknande uppgifter som männen?

Gert Persson: Ja, det fanns programmerare till exempel. Jag skulle anställa programmerare en gång i tiden, vi behövde ungefär 30 stycken [någonting sådant där] och så kom det en hel grupp med människor, en hel klass ifrån, det var någonstans nere i Småland i alla fall, och där var det rätt många kvinnor med. Jag anställde alla för att slippa hålla på

och välja för att jag menade att, om de slutade sedan efter ett tag det får jag väl finna mig i då. Är det så att ni slutar allihopa så kan jag inte hjälpa det heller, utan det måste finnas skäl. Och vi behövde ett antal, vi anställde allihopa och då var rätt många som var tekniker i programmering. Så att det fanns kvinnor, men det var sent, ganska sent. På Matematikmaskinnämnden, om jag kommer ihåg, där fanns bara en enda kvinna och hon var sekreterare åt chefen, det var vad jag kommer ihåg. Men sedan fanns det på FOA, en person som hette, ja, vad sjutton, jag såg henne i förra veckan, eller förr förra veckan någonting sådant där, Karin Boestad, heter hon, det var en driftig chef, verkligen en driftig människa. Hon anställde många kvinnor hos sig då, men det var undantag, tror jag. Sedan hade jag visserligen, på Statistiska Centralbyrån när det var folkräkningar, då fick man ibland anställa 400- 500, stansoperatörer. Chefen för stansoperatörerna var en kvinna, Nyqvist, hette hon. Och det var det yrke där det fanns kvinnor. Nu finns inga, yrket finns inte längre.

Julia Peralta: Nej, vad hade man för arbetsuppgifter?

Gert Persson: Stansade hålkort, tillverkade hålkort som sedan skulle läsas in i datorerna.

Julia Peralta: Ja, Gert, är det någonting som inte jag har frågat dig om som du skulle vilja berätta?

Gert Persson: Nej, jag har, du har fått det här papperet du fick där, det tycker jag är en ganska bra grej. Sedan kan jag säga, jag varit med i ett antal utredningar, det var under tiden som jag var så att säga anställd i offentligt verksamhet: ADB i den allmänna försäkringen, RAFA, arbetsfördelningen mellan Riksförsäkringsverket och Försäkringskassan. FADIR[2], Fastighetsdatakommittén, där Jan Freese var ordförande, jag var huvudsekreterare i utredningen, vi brukade dela på det där på det sättet. Och den allmänna försäkringens administration, den kallades för ALLFA och Datalagsutredningen ägnade jag mycket tid samt åt Datalagsfrågan. Och sedan, när jag hade formellt slutat den första januari 1993, så hade jag en lång radda med styrelseuppdrag och sådant som, ja, uppföljningar till det jag hade varit inblandad i tidigare. Styrelseordförande i SISU, Utbildningsstiftelsen Futurum, SSI-skolan, DataFöreningens företagskrets, en massa annat. Och sedan har jag haft en lång radda uppdrag i X/Open. Samt uppbyggnaden av informatiklinjen inom Posthögskolan. Jag dök ju upp där, byggde upp en högskoleutbildning för Postanställda inom Dataområdet och den kallades då för Informatiklinjen. Det är ett bredare namn som heter informatik, det heter inte informationsteknik, utan det är informatik vi sysslar med, och det var rätt mycket utbildning i det området, bland annat så hade vi ju utbildningar där vi utbildade några hundratal åt Posten.

Julia Peralta: När var det?

Gert Persson: Ja, det var väl de här åren, strax när jag hade, slutat 1993, -94, -95.

Julia Peralta: Och det, de här utredningarna det är efter -93?

Gert Persson: Nej, eller ja. Men efter -93 då var det, då var det uppdrag som jag hade, då deltog jag inte i utredningarna.

---

[2] FADIR-kommittén var en parlamentarisk kommitté som utredde fastighetsdataverksamhetens framtidsinriktning.

Julia Peralta: De här, som till exempel, du deltog i RAFA, när hände det?

Gert Persson: RAFA, ja, det var på 1970-1980-talet.

Julia Peralta: Hur kopplades du, kopplades du till RAFA från början?

Gert Persson: Jag blev inblandad i det, mycket av det berodde på att det var en politiker som hette Gösta Fagerberg, från Solna, och han hade en del ansvar åt Riksförsäkringsverket på 1980-talet. Vi kände varandra och jag blev uppringd,"du, kan du inte komma hit och jobba här, hjälpa oss med det här". Så blev det så att jag blev inblandad i RAFA, mycket beroende på att jag kände Gösta Fagerberg som då var utredningsordförande. Han hade väl antagligen träffat mig i andra sammanhang.

Julia Peralta: Kommer du ihåg när det var, när han blev…?

Gert Persson: Ja, han är också död sedan många år tillbaka, men jag skulle väl tro att det var nog 1986 kanske snarare, det kan nog stämma.

Julia Peralta: Men Gert, om du tänkte dig tillbaka på din tid på, med DAFA och fram till, de här uppdragen du fick av Statskontoret, är det någonting som inte jag har frågat dig om som du vill säga?

Gert Persson: Det är ingenting som jag vet, kommer ihåg, men det har ——otroligt mycket under årens lopp. Jag kommer. Det här tog jag med mig, men det gjorde jag av det enkla skälet att, det var ett tv-program härom dagen och när man, mycket inblandade i den här, och, min bedömning är väldigt enkelt att, Facit blev helt enkelt tvunget att gå i konkurs på grund av den här personen, Gunnar Eriksson. Han var ansvarig för företaget. [Han syftar på ett TV-program om Facit]. För att en hel del har hänt under första perioden då jag var i Facit 1956-64. Jag kommer till exempel ihåg Lennart von Kantzov som var svåger till Gunnar Eriksson. Han fick sparken därifrån, han var gift med Gunnar Erikssons syster. Problemet var att systern var mycket mer begåvad än vad Gunnar Eriksson var så att det var hon som kanske borde ha varit VD för Facit och inte han. Men, så var familjebilden. Kantzov blev så illa behandlad att han flyttade utomlands. Han är väl död nu med, han också. Jag tog med bara det av det skälet att detta var igår, jag såg det på tv. Det var mycket som skedde i de här olika företagen, eller organisationerna som inte bara är logiskt. Det kan man ju se om man tittar på Statskalendern [han visar mig några sidor ur Statskalendern], nu stod Datainspektion 1977 i den. Jan Freese, som till exempel på den tiden [1974] bara var byråchef i Datainspektionen. Man ser så här en lång, lång berättelse om vad han egentligen har pysslat med under årens lopp. Det kom fram nu precis i samband med att han dog. Det stod inte enbart riktigt korrekta saker om honom, tycker jag, i tidningen. Och sedan Datamaskincentralen för administrativ databehandling, hur såg den ut? Ja, den såg ut så här, 1972. Hur såg Statskontoret ut? Jo, det såg ut så här 1972, där finns uppräkning av Statskontorets tjänstemän, vilka finns kvar och vilka finns inte kvar. Ja, de flesta finns inte kvar. Ja, du kan få den här. Jag kan visa, det är alltså Kungliga Statskontoret, Kungliga hette det, jo, generaldirektören var Ivar Lövkvist. Matematikmaskinnämnden, hur den såg ut 1955? Det kan vara intressant att veta. Personerna hette Olof Karleby, Stig Comét, Erik Stemme. Göran Kjellberg, också död, nej, det är han inte, inte Göran Kjellberg han var med i ett sånt där vittnesseminarium för en tid sedan. Germund Dahlquist är död. Olle Karlqvist är död, Elof Jonsson är död, Gunnar Ehrling, vet jag inte. Karl Bertil Lundin lever fortfarande. Tore Arbaeus, han reste till

Amerika, men dog 1997 på Lidingö. Sven-Erik Wahlström, vet jag inte var han finns, kanske också flyttat till Amerika, tror jag. Gunnar Stenudd ever i högsta grad, han deltog tidigare i det första vittnesseminariet. Och så vidare. Man kan gå igenom dem på det här sättet, vad är det? var finns människorna? De finns inte nu när vi behöver dem. Därför att den här beskrivningen som nu gjorts, den borde ha gjorts mycket tidigare. Därför att då hade vi till exempel, Erik Hallman, en överdirektör i Riksskatteverket som också är död, han hade ju kunnat tala egentligen om allt som skett inom Riksskatteverket, som var en annan myndighet som jag hade kontakter med, men inga uppdrag ifrån. De hade egen databehandling och egna datamaskiner och överhuvudtaget allt sådant där. Så de skötte sig själva, men jag var inblandad i det här, mycket på grund av Erik Hallman.

Julia Peralta: Varför hade du den här kontakten…?

Gert Persson: Erik Hallman som dog 2005, var, för det första medlem i styrelsen för DAFA och för det andra så hade vi väldigt goda kontakter och vi hade faktiskt ganska många samtal, även om vad som skulle ske inom Skattemyndigheterna och vad som skulle ske inom DAFA, egentligen mycket av det som vi baserade vårt arbete. Viktigt var att vi kände varandra och att vi kunde utbyta kontakter helt enkelt.

Julia Peralta: Ja, men egentligen skedde det på informell nivå eftersom ni…?

Gert Persson: Mycket informellt ja, det är riktigt. Och det gick ganska bra. Jag blev mycket ledsen när han lämnade livet för något år sedan, två år sedan. Erik Stemme, han försvann i september 2007, jag menar, han var jag god vän med i 30 år. Folk försvinner, förmodligen kommer jag också försvinna ganska snart, men jag vet inte när, men så är det.

Julia Peralta: Men nu finns i alla fall, din berättelse här.

Gert Persson: Ja, det är ju skönt att man kan utnyttjas för något i alla fall.

Julia Peralta: Då får jag tacka så jättemycket.

Gert Persson: Ja, tack själv du.